

Naziv predmeta: Temporomandibularni bolovi i osteoartritis

Zavod/katedra na kojoj se predmet izvodi: Zavod za mobilnu protetiku

Adresa sjedišta zavoda/katedre: Stomatološki fakultet, Gundulićeva 5, Zagreb

Broj ECTS-a: 5

Nositelj predmeta prof. dr. sc. Tomislav Badel

Suradnici na predmetu koji sudjeluju u izvođenju nastave: dr. sc. Ladislav Krapac,

prof. dr. sc. Vanja Bašić Kes, izv. prof. dr. sc. Vlatka Debeljak

Broj sati nastave

	Br. sati
Predavanja	4
Seminari	11
Vježbe	10
Ukupno	25

1 sat = 45 minuta

Opis predmeta: Mjesto i važnost dijagnostike i diferencijalne dijagnostike temporomandibularnih i drugih orofacijalnih bolova neodontogene etiologije u dentalno-medicinskoj i medicinskoj teoriji i praksi. Kolegij se bazira na činjenici da je osteoartritis čeljusnog zgloba dio zajedničkih degenerativnih bolesti koje zahvaćaju i druge zglobove ljudskog tijela. Histološka specifičnost zglobne hrskavice (kombinacija hijaline i fibrozne hrskavice) kao i funkcijska opterećenost čeljusnog zgloba su pretpostavka za stvaranja modela inicijalne lezije u metabolizmu hondrocita te zatim promjena na subhondralnoj kosti. Biokemijska razina osteoartritične lezije redovito se povezuje izloženosti zglobne hrskavice prekomjernim mehaničkim stresom. Podučavanje ovih činjenica bit će osnova polaznika ovoga kolegija za proučavanje kliničke slike osteoartritisa čeljusnog zgloba. Biokemijski procesi dio su i objašnjenja morfoloških promjena u raznim fazama razvoja osteoartritisa, što se povezuje s nastankom bolnih senzacija te detektiranja raznih biomarkera za eventualno kauzalno liječenje ove bolesti. Stoga je zadatak kolegija povezati klinička obilježja s radiološkim znacima osteoartritisa, pri čemu novi standard postavlja primjena *cone beam* kompjuterizirane tomografije (MSCT). Komparativno će se dati osvrt na dominantno upalne bolesti vezivnog tkiva i zglobova (reumatoidni artritis i sl.), kao znatno rjeđeg patološkog procesa oštećenja sinovijalnih zglobova, pa tako i čeljusnog zgloba. S obzirom na revidiranu kliničku dijagnostiku, objasniti će se posebnost aktualnog koncepta kliničke dijagnostike čeljusnog zgloba. Znanja stečena u okviru kolegija pridonjet će upoznavanju polaznika neurološkom i fizijatrijsko-reumatološkom pogledu na diferencijaciju i izbor metoda dijagnostike i liječenja muskuloskeletanih i neuropatskih bolova u stomatognatskom sustavu.

Ishodi učenja

1. Odabrati dijagnostičke metode kod pacijenta s temporomandibularnim poremećajem
2. Valorizirati poremećaje muskuloskeletalnog sustava u tijelu
3. Procijeniti i stvoriti vlastite principe metoda liječenja temporomandibularnih bolova
4. Kritički prosuđivati dijagnostičke podatke koji se dobivaju radioloških metodama snimanja

Sadržaj predmeta**Predavanja**

	Teme predavanja	Broj sati nastave
1.	Klinička dijagnostika i patofiziološke osobitosti temporomandibularnih bolova	1
2.	Radiološka dijagnostika čeljusnih zglobova	1
3.	Neuropatska i druga diferencijalno-dijagnostička bolna stanja	1
4.	Reumatološko-fizijatrijski pogleda na temporomandibularne poremećaje	1

1 sat = 45 minuta

Seminari

	Teme seminara	Broj sati nastave
1.	Biomedicinski pristup u liječenju temporomandibularnih bolova	2
2.	Mišićna bol i bruksizam	1
3.	Okluzijske udlage	2
4.	Sindrom stiloidnog nastavka, trigeminalna neuropatija	2
5.	Fizioterapijske mogućnosti	1
6.	Farmakoterapijski principi	1
7.	Osteoartritis temporomandibularnog zgloba	2

1 sat = 45 minuta

Vježbe

	Teme vježbi	Broj sati nastave
1.	Obrada temporomandibularnih poremećaja kroz kliničku praksu	1
2.	Dijagnostika čeljusnih zglobova magnetskom rezonancijom	2
3.	Provedba fizikalne terapije	1
4.	Izvođenje kliničkog pregleda stomatološkog pacijenta	1
5.	Kontrolni pregledi višegodišnjeg praćenja pacijenata	1
6.	Upoznavanje s kazuistikom iz dosadašnje kliničke prakse	1
7.	Neurološka ambulanta s kazuistikom orofacijalnih bolova	1
8.	Fizijatrijsko-reumatološki pregled pacijenta	2

1 sat = 45 minuta

Literatura

1. Badel T, Savić Pavičin I, Zdravec D, Krapac L, Kern J. Osteoarthritic temporomandibular joint changes confirmed by magnetic resonance imaging. *Reumatizam*. 2012;59:15-21.
2. Greene CS, Laskin DM. (eds.): Treatment of TMDs: Bridging the Gap Between Advances in Research and Clinical Patient Management. Chicago: Quintessence, 2013.
3. Badel T, Zdravec D, Savić Pavičin. Smjernice u radiologiji temporomandibularnog zgloba u starijih pacijenata. U: Čatović A. Dentalna medicina starije dobi u praksi. Zagreb: Medicinska naklada, 2018. 408-29.
4. Badel T, Kocijan Lovko, S, Zdravec, D. Anxiety and Temporomandibular disorders: a Relationship in Chronic Pain Development. In: Shiloh AR (ed): Anxiety disorders – Risk Factors, Genetic Determinants and Cognitive-Behavioral Disorders. New York: Nova Science Publishers, 2014. p.93-123.
5. Badel T. Temporomandibularni poremećaji i stomatološka protetika. Zagreb: Medicinska naklada, 2007.
6. Miles DA. Atlas of Cone Beam Imaging for Dental Application. Chicago: Quintessence, 2013.
7. Badel T, Zdravec D, Bašić Kes V, Smoljan M, Kocijan Lovko S, Zavoreo I, Krapac L, Anić Milošević S. Orofacial pain – diagnostic and therapeutic challenges. *Acta Clin Croat*. 2019;58(Supl.1):82-9.

Životopis voditelja kolegija i bibliografija

Tomislav Badel je rođen 24. IX. 1971. u Zagrebu gdje je završio srednju zubotehničku školu. Diplomirao je stomatologiju na Stomatološkom fakultetu u Zagrebu 1995., a iste godine postaje i znanstveni novak na Zavodu za mobilnu protetiku, Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Iste godine započinje i postdiplomski studij na Stomatološkom fakultetu u Zagrebu. Postaje magistar znanosti 2000. sa temom „Učestalost promjena mekih tkiva temporomandibularnog zgloba u populaciji mlađih muškaraca“. Stupanj doktora znanosti dobiva 2004. na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu s temom „Analiza pomaka zglobove pločice temporomandibularnog zgloba metodom magnetske rezonancije“. Iste godine postaje i specijalist stomatološke protetike. Od 2008. je u znanstvenom nastvanom zvanju docenta. U 2019. postaje redovni profesor. Sudjeluje u nastavi integriranod dodiplomskog i diplomskog studija u predmetima Materijali u stomatologiji, Pretklinička i laboratorijska mobilna protetika, Klinička mobilna protetika, Okluzija, Temporomandibularni poremećaji: dijagnostika i terapija. Osmislio je i dva postdiplomska predmeta: „Temporomandibularna bol i osteoartritis“ unutar doktorskog studija te „Metode liječenja temporomandibularnih poremećaja“ unutar specijalističkog studija. Recenzent je u brojnim domaćim i stranim časopisima. Član je Hrvatskog društva za stomatološku protetiku i Hrvatskog društva za lokalnu anesteziju i analgeziju.

<https://www.bib.irb.hr/pretraga?operators=and|Badel,%20Tomislav%20%2817976%29|text|profile>